

Конуни мазкур муносабатҳо чамъиятиро дар самти савдо электронӣ таъсиз намуда, ба ҳимояи хукуку манфиатҳо конуни иштирокиёнӣ савдо электронӣ, инчунин таъмини фаъолияти онҳо равона гардидаст.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддай 1. Мафхумҳои асосӣ
Дар Конуни мазкур мафхумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

1) аҳди электронӣ – амалҳои иштирокиёнӣ савдо электронӣ, ки ба мӯкаррар намудан, таъир додан ё қардан хукуку уздаҳориҳо онҳо равона гардида, тавассути шабакаҳои иттилоотию коммуникатсионӣ аҷонҷӯд дода мешаванд;

2) иштирокиёнӣ савдои электронӣ – фурӯшандар, ҳаридор, миёнарави иштироотӣ ва миёнаравони дигар, ки дар ташкил ба амалисозии савдои электронӣ иштирок ё ба иҷрои он мусоидат менамоянд;

3) ирсолқунандаи ҳуҷҷати электронӣ – шахсе, ки ҳуҷҷати электронӣ мөриғистад ё дар маҳзани мъалумоти қабулунандаи ҳуҷҷати электронӣ саҳифаи бахисбобӣ тартиб мешавад;

4) қабулунандаи ҳуҷҷати электронӣ – шахсе, ки ба ӯзӯи ҳуҷҷати электронӣ аз тарафи ирсолқунанда ё миёнарави иштироотӣ ирсол шуда;

5) миёнарави иштироотӣ – шахсе, ки бо ташаббус ё бо фармозиши шаҳсаи ҳуҷҷати электронӣ мөриғистад, қабул мекунад, нигоҳ мөддорад ва ҷиҳати мусоидат барои бастанӣ аҳдоҳо дар савдои электронӣ ҳизмат мерасонад;

6) низоми пардоҳӣи электронӣ – низоми ташкили ҳисобда-робаркунҳои молиявии электронӣ дар шабакаҳои иштилоотию коммуникатсионӣ, ки ба тарафҳои аҳд имкон медиҳад суратҳои бонӣ ё ве дигар воситаҳои электронӣ пардоҳӣи худро мустаклиона дода манаъяд;

7) расмиётии электронӣ – тартиби аҷонҷӯд додани амалиётӣ электронӣ вобаста ба аҳдоҳо;

8) савдои электронӣ – фаъолияти соҳибкорӣ оид ба ҳаридор фурӯши мол, кор ва ҳизматрасонӣ, ки ба истифодаи шабакаҳои иштилоотию коммуникатсионӣ ба расмиётии электронӣ амали мегардад;

9) шабакаҳои иштилоотии коммуникатсионӣ – мажмӯй востиҳои барномавии техникии вадуҳои савдои шабакаҳои алоқаи электроние, ки барои ҷамъоварӣ, қорқард, нигоҳӣ, паҳнӯҷӣ, инъикос, вестиҳои савдои шабакаҳои алоқаи электроние;

10) шахсе, ки савдои электронӣ амали менаъяд – шахси ҳуҷҷати соҳибкорӣ инфирӯдӣ, ки ба ӯзӯи ҳуҷҷати электронӣ, ки ба ӯзӯи ҳуҷҷати электронӣ амали менаъяд;

Моддай 2. Доимон амали Конуни мазкур

1. Конуни мазкур нисбат ба аҳдоҳо, ки ба истифодаи шабакаҳои иштилоотии коммуникатсионӣ ба расмиётии электронӣ амали мешаванд, таъбии мегардад.

2. Амали Конуни мазкур нисбат ба аҳдоҳо, ки тасдики ҳатами нотарияӣ ё байқадарии давлатро таълаб менамоянд, дар ӯзӯи ҳуҷҷати электронӣ, ки ба ӯзӯи ҳуҷҷати электронӣ иштилоотии коммуникатсионӣ ба расмиётии электронӣ амали мегардад;

Моддай 3. Конунгузории Чумхурии Тоҷикистон дар бораи савдои электронӣ

Конунгузории Чумхурии Тоҷикистон дар бораи савдои электронӣ ба Конституцияи Чумхурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Конуни мазкур, дигар санадҳои мөబаризи ҳуқуқи Чумхурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқи байнамиллали, ки Тоҷикистон онҳо эътироф карда, иборат мебошад.

Моддай 4. Принципҳои савдои электронӣ

Савдои электронӣ ба принципҳои зерин асос мебошад:

1) барбории иштирокиёнӣ;

2) озодии аҳд;

3) таҳвии озоди мол, кор ва ҳизматрасонӣ;

4) амалисозии бемонамонии савдои электронӣ;

5) қафолатниҳои ҳифзи судии иштирокиёнӣ савдои электронӣ.

Моддай 5. Иштирокиёнӣ савдои электронӣ

1. Дар савдои электронӣ иштирок менамоянд;

1) фурӯшандагони мол, кор ва ҳизматрасонӣ;

2) ҳаридорони мол, кор ва ҳизматрасонӣ;

3) миёнаравони иштилоотӣ ва миёнаравони дигар.

2. Ба фурӯшандагон шаҳсони ҳуқуқи ва соҳибкорони инфирӯдӣ, ки фаъолияти оид ба фурӯши мол, кор ва ҳизматрасонӣ амали манаъяд;

3. Ба ҳаридорон, ба истиснои ҳолатҳои пешбинinамудаи конунгузории Чумхурии Тоҷикистон, шаҳсони воеӣ, ҳуқуқи ва соҳибкорони инфирӯдӣ мансубанд.

4. Миёнарави иштилоотӣ ва миёнаравони дигар дар савдои электронӣ инҳо мебошанд;

1) таҳвигарони хизматрасонҳои пардоҳӣ ва операторони низоми пардоҳӣ, ки барои таъмини дастрасӣ ба ҳизматрасонҳои пардоҳӣ ба ташкили ҳисоббаробаркунҳои байни иштирокиёнӣ савдои электронӣ ҳизмат мерасонанд;

2) ташкилҳои савдо, озмун ва музоҳда;

3) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

4) оператори ва таҳвигарони хизматрасонӣ алоқа, ки барои муносабати ҳуҷҷати иштирокиёнӣ савдои электронӣ ҳизмат мерасонанд;

5) ташкилҳои савдо, озмун ва музоҳда;

6) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

7) ташкилҳои савдо, озмун ва музоҳда;

8) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

9) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

10) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

11) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

12) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

13) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

14) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

15) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

16) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

17) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

18) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

19) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

20) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

21) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

22) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

23) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

24) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

25) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

26) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

27) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

28) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

29) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

30) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

31) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

32) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

33) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

34) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

35) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

36) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

37) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

38) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштирокиёнӣ савдои электронӣ амали менаъяд;

39) ташкилҳо, ки ҳизматрасонӣ дигарро барои таъмин ва дастирии расмиётии электронӣ ҳангоми тартиб ва аҷонҷӯд додани аҳдоҳо иштироки

Қонуни Чумхурии Тоҷикистон

Дар борай тиҷоратиқунонии натиҷаҳои

Фаъолияти илмӣ ва илмию техники

Қонуни мазкур муносибатҳои ҷамъиятиро дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники таҳзим намуда, ба истифодан самаранаки натиҷаҳои фаъолияти мазкур дар раванди истеҳсолот равона шудааст.

БОБИ 1. МУҶАРРАРОТӢ УМУМӢ

Моддаи 1. Мағұхмӯҳи асосӣ

Дар Қонуни мазкур мағұхмӯҳи асосии зерин истифода мешаванд:

1) маркази тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники – шаҳсҳои хуқӯқӣ, воҳидҳои соҳторӣ ё алоҳидан таҳқиқоти илмӣ, муассисаси таълими таҳқиқоти олии касбӣ ё ташкилоти дигари илмӣ ва муассисаси таълими, ки тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техникиро амалӣ менамоянд;

2) натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники – доношиҳои нағиба бо усулу воситаҳои даҳлдори илмӣ дар рағти иҷрои фаъолияти илмӣ ва илмию техники бадаствордараҷда, ки дар ҳама гуна ҳомили итилоҳӣ сабт гардидаанд, инчунин модел, амисла, наұнҳоҳо нағиба маҳсулот, мавод ва моддаҳо;

3) натиҷаҳои фаъолияти зехнӣ – иктироот, моделҳои муддӣ, наұнҳоҳо саноатӣ, дасткордҳои селексионӣ, топологияи микросхемаҳои интегралӣ, маҳзанӣ маълумот ва натиҷаҳои дигари фаъолияти зехнӣ, ки дар натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники бадаствордараҷда, ки дар ҳама гуна ҳомили итилоҳӣ сабт гардидаанд, инчунин модел, амисла, наұнҳоҳо нағиба маҳсулот, мавод ва моддаҳо;

4) тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники – фаъолияти, ки ба истифодан амалии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники, аз ҷумла нағиҷаҳои фаъолияти зехнӣ бо мақсадӣ ба базори баровардани молҳоҳо нав ё тақмидшодаҳда, равандҳо ба хизматрасонӣ бароӣ ба даст овардан фоида, равона шудааст;

5) ширкати хизматрасон – шаҳсҳои хуқӯқӣ, ки хизматрасонии машваратӣ, инжинирингӣ, сертификатӣ, патентӣ ва хизматрасонии дигари барои тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники зарурро пешниҳод менамояд.

Моддаи 2. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники ба Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқӯқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқӯқии байнамалималӣ, ки Тоҷикистон онҳро эътироф кардааст, иборат мебошанд.

Моддаи 3. Мақсади сиёсати давлатӣ оид ба тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники

Мақсади сиёсати давлатӣ оид ба тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники иборат аз:

1) дар амал татбиқ намудани натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники, ҷорӣ намудани молҳоҳо нав ё тақмидшодаҳда, равандҳо ба хизматрасонӣ бароӣ ба даст овардан фоида;

2) саноатиқунонии босуръати кишвар ба афзоши истеҳсоли молҳоҳо нави ватанӣ;

3) рушди робитаи имӣ бо амалия тавассути ҳавасмандардии тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

4) мутадилгардии шароити субъектҳои самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

5) рушди ҳамкорӣ давлат ба бахши хуусӣ ва ағзонӣ намудани маблагузории соҳаи имӣ аз ҳисоби маблагузорӣ гайрибӯти варсаҷмаҳои дигари маблагузорӣ, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст.

Моддаи 4. Принципҳои сиёсати давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники

Сиёсати давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники ба принципҳои зерин асос мебарад:

1) ҳамкории имӣ ва истеҳсолот дар раванди тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

2) афзалиятинии ҷалби бахши хуусӣ дар раванди тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

3) шаффоғият дар ҳамкории иштирокчиёнӣ равандӣ тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

4) қафолатинии ҳуқӯқ ва манғифатҳои шаҳсонӣ дар равандӣ тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

5) ошкорбӯни дар раванди тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

6) адолатинӣ дар раванди баргузории озмунҳои тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

7) рақобатпазирӣ натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники дар бозор.

**БОБИ 2.
ИДОРАКУНИ ДАВЛАТИ ДАР САМТИ
ТИҶОРАТИҚУНОНИ НАТИҶАҲОИ ФАЪОЛИЯТИ ИЛМӢ
ВА ИЛМИЮ ТЕХНИКӢ**

Моддаи 5. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники

Ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники доҳил мешаванд:

1) тасдиқи концепсия, стратегия ва барномаҳои самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

2) муйянӣ намудани макоми ваколатдори давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

3) муйянӣ намудани макоми ваколатдори давлатӣ дар тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

4) муйянӣ намудани салоҳияти дигари пешбинinамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 6. Ваколатҳои макоми ваколатдори давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники

Ба ваколатҳои макоми ваколатдори давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники (минбаъд – макоми ваколатдори давлатӣ) доҳил мешаванд:

1) таҳтиқи сиёсати давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

2) ҳамоҳангисозӣ байни тоҷиҳатҳои давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

3) баҳанаҳагарӣ аз амалия таҳтиқоти илмӣ ва илмию техники;

4) мониторинги амалишавии барномаҳои дастгирии тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

5) ҷойгиронии итилоҳӣ таҳтиқоти ҷамъбасташуда оид ба тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

6) таъминоти методологии самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

7) амалий намудани ҳамкории дигари пешbininamudai қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 7. Ваколатҳои макоми ваколатдори давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники

Ба ваколатҳои макоми ваколатдори давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники (минбаъд – макоми ваколатдори давлатӣ) доҳил мешаванд:

1) таҳтиқи сиёсати давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

2) ҳамоҳангисозӣ байни тоҷиҳатҳои давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

3) баҳанаҳагарӣ аз амалия таҳтиқоти илмӣ ва илмию техники;

4) мониторинги амалишавии барномаҳои дастгирии тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

5) ҷойгиронии итилоҳӣ таҳтиқоти ҷамъбасташуда оид ба тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

6) таъминоти методологии самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

7) амалий намудани ҳамкории дигари пешbininamudai қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 8. Ваколатҳои макоми ваколатдори давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники

Ба ваколатҳои макоми ваколатдори давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники (минбаъд – макоми ваколатдори давлатӣ) доҳил мешаванд:

1) таҳтиқи сиёсати давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

2) ҳамоҳангисозӣ байни тоҷиҳатҳои давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

3) баҳанаҳагарӣ аз амалия таҳтиқоти илмӣ ва илмию техники;

4) мониторинги амалишавии барномаҳои дастгирии тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

5) ҷойгиронии итилоҳӣ таҳтиқоти ҷамъбасташуда оид ба тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

6) таъминоти методологии самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

7) амалий намудани ҳамкории дигари пешbininamudai қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 9. Ваколатҳои макоми ваколатдори давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники

Ба ваколатҳои макоми ваколатдори давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники (минбаъд – макоми ваколатдори давлатӣ) доҳил мешаванд:

1) таҳтиқи сиёсати давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

2) ҳамоҳангисозӣ байни тоҷиҳатҳои давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

3) баҳанаҳагарӣ аз амалия таҳтиқоти илмӣ ва илмию техники;

4) мониторинги амалишавии барномаҳои дастгирии тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

5) ҷойгиронии итилоҳӣ таҳтиқоти ҷамъбасташуда оид ба тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

6) таъминоти методологии самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

7) амалий намудани ҳамкории дигари пешbininamudai қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 10. Субъектҳои самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники

Ба субъектҳои самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники (минбаъд – субъектҳои самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники) доҳил мешаванд:

1) таҳтиқи сиёсати давлатӣ дар самти тиҷоратиқунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техники;

Қонуни Чумхурии Тоҷикистон

Дар бораи қарзи давлатӣ ва қарзи аз ҷониби давлат кафолатдодашуда

Моддаи 28. Бахисобигории кафолатҳои давлатӣ ва ҳисоботдидҳӣ

1. Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон тибқи тартиби мӯкаррарнамудаи Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон бакайдигарӣ в баҳисобигории кафолатҳои давлатӣ аҷонҷӯд, барои ӯзмидонакии баҳисобигории мазкур масъул мебошад. Шаҳкӯҳи баҳисобигории кафолатҳои давлатӣ Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон мӯкаррар менамояд.

2. Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон бо мақсади баҳисобигории саривқатӣ, бехатарӣ ва мукаммалии фароригии мъалумот, таҳияи ҳисобот ва таҳтили кафолатҳои давлатӣ низоми ягони электроники баҳисобигории қарзи давлатӣ таъсис медиҳад, ва пеш мебарад.

3. Мъалумот дар бораи кафолатҳои давлатии пешниҳодшуда дар ҳисоботи сəмəҳа ва сəлəна дар бораи қарзи давлатӣ, ки аз ҷониби Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон таҳия гардида, ба Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Тоҷикистон пешниҳод мегарданд. инъикос карда мешавад.

4. Стратегияи миёнанумҳати идоракунин қарзи давлатӣ бояд арзӣ ба таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба кафолатҳои давлатии пешниҳодшударо дар бар гирад.

Моддаи 29. Асосҳои қатъ гардидани амали кафолатӣ давлатӣ

Амали кафолатӣ давлатӣ дар холатҳои зерин қатъ мегардад, агар:

1) уҳдадории кафолатӣ пурра пардоҳт шуда бошад;

2) муҳаллии кафолатӣ давлатӣ гузашта бошад;

3) маబлагҳои қарзи, ки аз ҷониби давлатӣ кафолат дода шудаанд, барои мақсадони дар шартномаи қарзи ва шартҳои пешниҳоди кафолатӣ давлатӣ мӯкаррарнамаи истифода нашуда бошанд;

4) уҳдадории дорои кафолатӣ давлатӣ бе розигӣ Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон таҳир дода шуда бошад ба ҷонинӣ тайирӣ боисӣ зиёд шудани масълиҳат ё дигар оқибатҳои номатгулӣ барои давлатӣ ба сифати кафил гардад;

5) шартнома дар бораи қарзи уҳдадории, ки ба кафолатӣ давлатӣ кафолат дода шудааст, ё шартнома дар бораи гузашт карданӣ таъсисӣ, ки ба мақсадони дар шартномаи қарзи ва шартҳои пешниҳоди кафолатӣ давлатӣ мӯкаррарнамуда Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон нашуда, ба имзо расонид; агар

6) бо дигар сабабҳо мутобики қонунгузории Чумхурии Тоҷикистон.

Моддаи 30. Нозорат ва масълиҳати барои истифодаи маబлагҳо, ки аз ҳисоби шартномаи қарзи дорон кафолatӣ давлатӣ ба даст омадаанд

1. Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон назорати истифодаи мақсадони маబлагҳоҳо, ки аз ҳисоби шартномаи қарзи аз ҷониби давлатӣ кафолatӣ давлатӣ да шудаанд, тибқи тартиби мӯкаррарнамуда Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон ба амал мебарорad.

2. Кағрир-резиденти дорон кафолatӣ давлатӣ, қарзедеҳ ва бонке, ки кафолatӣ мутакобӣ додааст, тибқи қонунгузории Чумхурии Тоҷикистон бағриймаксадон истифодаи нашудани маబлагҳо, ки аз ӯзинӣ қарзи аз ҷониби давлатӣ кафolatӣ давлатӣ да шудаанд, тибқи тартиби мӯкаррарнамуда Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон ба амал мебарорad.

3. Кағрир-резиденти дорон кафolatӣ давлатӣ, қарзедеҳ ва бонке, ки кафolatӣ мутакобӣ додааст, тибқи қонунгузории Чумхурии Тоҷикистон бағриймаксадон истифодаи нашудани маబлагҳо, ки аз ӯзинӣ қарзи аз ҷониби давлатӣ кафolatӣ давлатӣ да шудаанд, тибқи тартиби мӯкаррарнамуда Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон ба амал мебарорad.

4. Стратегияи миёнанумҳати идоракунин қарзи давлатӣ бояд арзӣ ба таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон таҳир дода шуда бошад, ба ҷонинӣ тайирӣ боисӣ зиёд шудани масълиҳат ё дигар оқибатҳои номатгулӣ барои давлатӣ ба сифати қарзи ҳафӯҳӣ.

5. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

6. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

7. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

8. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

9. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

10. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

11. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

12. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

13. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

14. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

15. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

16. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

17. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

18. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

19. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

20. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

21. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

22. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

23. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

24. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

25. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

26. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

27. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

28. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

29. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

30. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

31. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

32. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

33. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

34. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

35. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

36. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

37. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

38. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

39. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

40. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

41. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

42. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

43. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

44. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

45. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

46. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

47. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

48. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

49. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

50. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

51. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

52. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

53. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

54. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

55. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

56. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

57. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

58. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

59. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

60. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

61. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

62. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марбут ба аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ.

63. Аз ҷониби қарзи ҳафӯҳӣ таҳтили ҳафӯҳӣ марб

Қонуни Чумхурии Тоҷикистон

ДАР БОРАИ ВОРИД НАМУДАНИ
ТАҒИЙРОТУ ИЛОВА БА КОДЕКСИ
МУРОФИАИ ҲУҶҲАҶОНКУНИИ
МАЪМУРИИ ЧУМХУРИИ
ТОҶИКИСТОН

Моддаи 1. Ба Кодекси мурофиаи ҳуҷӯҷайронкунни маъмурӣ Чумхурии Тоҷикистон аз 22 июли соли 2013 (Ахбори Маҷлиси Олии Чумхурии Тоҷикистон, с. 2013, №7, мод. 502; с. 2014, №3, мод. 145, №7, к. 1, мод. 391, №11, мод. 644; с. 2015, №3, мод. 202, №7-9, мод. 709, мод. 710, №7, к. 111, №11, №56, №12, к. 1, мод. 1109; с. 2016, №3, №13, №7, №17, №65; с. 2017, №5, к. 1, №26; с. 2018, №1, №8, №5, №6, №20, №7-9, №63; с. 2021, №12, к. 2, №6, №9; с. 2022, №1-3, №6, №7, №9, №40), тағиyrу иловавҳои зерин ворид карда шаванд:

1. Ба Кодекси мурофиаи ҷумҳурии Тоҷикистон аз 5 январи соли 2008 қабул гардидааст (Ахбори Маҷлиси Олии Чумхурии Тоҷикистон, с. 2008, №1, к. 1, №6, №7; с. 2010, №1, №6, №7; с. 2012, №7, №8; с. 2014, №7, к. 1, №38; №12, №6, №7; с. 2015, №11, №12, №6; с. 2016, №5, №6, №7; с. 2018, №1, №6, №7; с. 2019, №1, №6, №7; с. 2020, №7-9, №63; с. 2021, №12, к. 2, №6, №9; с. 2022, №1-3, №6, №7, №9, №40), тағиyrу иловавҳои зерин ворид карда шаванд:

2. Дар моддаи 4:

- матни модда қисми 1 ҳисобида шуда, рақамгузорӣ карда шавад;

- қисми 2 бо мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид карда шавад:

«2. Аризаи даъвотӣ (ариза), шикоят, эътироz, дарҳош, пешниҳоd ва дигар ҳуҷҷатҳо заминавандана метавонанд ба судҳо дар шакли хатти ва (ё) электронӣ пешниҳо d карда шаванд. Ҳуҷҷатҳо дар шакли электронӣ бо тартиби мӯқаррарномада қонунгузории Чумхурии Тоҷикистон бо имзои elektronии рақами тасдиқшуда дар сомонаи судҳо ҷойгир карда мешаванд.»

3. Дар моддаи 11:

- ба қисми 5-чумлаи дуюm бо мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид карда шавад;

«Дар маҷлиси пӯшидаи судӣ истифодаи воситаҳои сабти аудио ва видео иҷозат дода намешавад.»;

- дар қисми 7 қалимаҳо «ва телевизион» ба қалимаҳо «, телевизион ва шабакаи интернет» иваз карда шаванд.

4. Дар моддаи 14 қисми 6 бо мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид карда шавад:

«6. Санадҳои судӣ дар шакли хатти қабул карда мешаванд. Санадҳои судӣ, ба истиснои санадҳои судие, ки дорон мәълумоти сирри давлатӣ ё дигар сирри бо қонун ҳифзашаванд мебошанд ва (ё) парвандона дар шакли электронӣ тартиб дода шаванд, ки онҳо бо имзои elektronии рақами тасдиқ карда шудаанд. Метавонанд дар шакли электронӣ тартиb додани санадҳои сирри давлатӣ ё дигар сирри бо қонун ҳифзашаванд мебошанд ва (ё) парвандона дар шакли электронӣ тартиb дода шаванд, ки онҳо бо имзои elektronии рақами тасдиқ карда шудаанд. Ҳангоме дар шакли электронӣ тартиb додани санадҳои сирри давлатӣ ё дигар сирри бо қонун ҳифзашаванд мебошанд ва (ё) парвандона дар шакли электронӣ тартиb дода шаванд, ки онҳо бо имзои elektronии рақами тасдиқ карда шудаанд.»

5. Ба қисми 2 моддаи 57 ҷумлаи дуюm бо мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид карда шавад:

«Ба сифати далел истифода намудани сабти видеоеи баёноти шахсони иштирокунаандар парвандona, инчунин шахсони дигар, ки дар баррасия парvандona dар судҳо бо тартиbi peşniҳo d mazmuni zerini ilovavhosi dard.»

6. Дар моддаи 158¹:

- ба қисми 1 моддаи 37 сарҳати ҳафтум бо мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид карда шавад:

«- ба суд ҳуҷҷатҳо дар шакли электронӣ, аз ҷумла ҳуҷҷатҳо-еरо, ки ба тартиbi mukarrarnomada қonunguzorii Chumxurii Toҷikiſtton bo imzo elektronii raqami tasdiq karda shudaand. Ba qisimi 1 moddai 37 sarhati haftum bo mazmuni zerini ilovavhosi dard.»

7. Сарҳати ҳафтум бо мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид карда шавад:

«- ном ва суроға, сомона, рақами телефон ва суроғаи почта elektronii sud.»;

8. Дар моддаи 118:

- ба номи модда пас аз қалимаи «Супурдани» аломат ва қалимаи «(ирсоли)» иловавҳои зерин ворид;

- қисми 4 бо мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

9. Дар моддаи 119:

- ба номи модда пас аз қалимаи «Супурдани» аломат ва қалимаи «(ирсоли)» иловавҳои зерин ворид;

10. Дар моддаи 120:

- ба қисми 4 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

11. Дар моддаи 121:

- ба қисми 2 бо мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

12. Дар моддаи 122:

- ба қисми 3 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

13. Дар моддаи 123:

- ба қисми 4 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

14. Дар моддаи 124:

- ба қисми 5 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

15. Дар моддаи 125:

- ба қисми 6 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

16. Дар моддаи 126:

- ба қисми 7 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

17. Дар моддаи 127:

- ба қисми 8 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

18. Дар моддаи 128:

- ба қисми 9 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

19. Дар моддаи 129:

- ба қисми 10 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

20. Дар моддаи 130:

- ба қисми 11 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

21. Дар моддаи 131:

- ба қисми 12 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

22. Дар моддаи 132:

- ба қисми 13 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

23. Дар моддаи 133:

- ба қисми 14 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

24. Дар моддаи 134:

- ба қисми 15 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

25. Дар моддаи 135:

- ба қисми 16 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

26. Дар моддаи 136:

- ба қисми 17 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

27. Дар моддаи 137:

- ба қисми 18 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

28. Дар моддаи 138:

- ба қисми 19 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

29. Дар моддаи 139:

- ба қисми 20 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

30. Дар моддаи 140:

- ба қисми 21 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

31. Дар моддаи 141:

- ба қисми 22 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

32. Дар моддаи 142:

- ба қисми 23 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

33. Дар моддаи 143:

- ба қисми 24 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

34. Дар моддаи 144:

- ба қисми 25 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

35. Дар моддаи 145:

- ба қисми 26 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

36. Дар моддаи 146:

- ба қисми 27 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

37. Дар моддаи 147:

- ба қисми 28 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

38. Дар моддаи 148:

- ба қисми 29 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

39. Дар моддаи 149:

- ба қисми 30 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

40. Дар моддаи 150:

- ба қисми 31 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

41. Дар моддаи 151:

- ба қисми 32 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

42. Дар моддаи 152:

- ба қисми 33 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

43. Дар моддаи 153:

- ба қисми 34 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

44. Дар моддаи 154:

- ба қисми 35 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

45. Дар моддаи 155:

- ба қисми 36 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

46. Дар моддаи 156:

- ба қисми 37 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

47. Дар моддаи 157:

- ба қисми 38 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

48. Дар моддаи 158:

- ба қисми 39 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

49. Дар моддаи 159:

- ба қисми 40 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

50. Дар моддаи 160:

- ба қисми 41 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

51. Дар моддаи 161:

- ба қисми 42 мазмуни зерин иловавҳои зерин ворид;

52. Дар моддаи 162: